

Омельченко Ганна, Донченко Світлана

ЛЮДИНООРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ДИТЯЧОГО ОДЯГУ

Анотація

У статті досліджено проблематичні аспекти проектування дитячого одягу з поліпшеною ергономічністю спрямованою на задоволення психофізіологічних вимог дитини. Проаналізовано вплив вікового розвитку дитини та її особистісної ідентичності на візуальне сприйняття компоновально-кольорографічного вирішення одягу. Запропоновано удосконалення процесу проведення допроектних досліджень шляхом аналізу екранно-ігрового середовища в якому певний час віртуально перебуває дитина. Результати такого аналізу дозволяють отримати об'єктивну інформацію щодо візуального образу майбутнього одягу. Апробація запропонованого підходу проведена при розробці дитячого одягу для занять ролер спортом результати якої представлено у статті у вигляді конструкторсько-технологічного та компоновально-кольорографічного вирішення дитячого костюму для ролерів.

Ключові слова: проектування одягу, психофізіологічні вимоги, дитячий одяг, допроектні дослідження, компоновально-кольорографічного вирішення.

Omelchenko Hanna, Donchenko Svitlana

A HUMAN-ORIENTED APPROACH AS A WAY TO INCREASE THE CHILDREN'S CLOTHES COMPETITIVENESS

Abstract

The article examines the problematic aspects of designing children's clothes with improved ergonomics aimed at satisfying the child's psycho-physiological requirements. The influence of the child's age development and his / her personal identity on the visual perception of the layout and color solution of the clothing has been analyzed. Some improvement to the process of pre-project research by the analysis of the screen-game environment in which the child is virtually staying for a certain time has been offered. The results of this analysis allow you to obtain objective information about the visual appearance of future clothing. The approbation of the proposed approach has been carried out during the development of children's clothing for sports roller skating.

Keywords: clothing design, psycho-physiological requirements, children's clothing, pre-project research, layout and color solutions.

1. Постановка проблеми

Сьогодні у виробництві багатьох товарів, які спрямовані на створення комфортних умов життєдіяльності людини, превалює людиноорієнтований підхід (Human-Centered Design, HCD). Основним принципом такого проектування є людські потреби, які ставляться на перше місце. Такий підхід є особливо актуальним при створенні дитячого одягу, коли останній повинен не тільки виконувати захисні і утилітарні функції, але і створювати емоційно – психологічний комфорт дитини. Враховуючи еволюційні процеси в суспільстві слід зазначити, що мають місце явні позитивні зрушення в способах мислення. Екранно-ігрове середовище створює нову реальність, слідом за якою змінюється сприйняття світу і спосіб мислення: перевага візуального над вербальним. Тому розробка методологічних засад для створення дитячого одягу візуально адаптованого до екранно – ігрового середовища дитини певного віку є актуальним завданням вирішення якого дозволить підвищити конкурентоспроможність виробів вітчизняного виробництва.

2. Вклад основного матеріалу дослідження

Виробництво дитячого одягу сьогодні більш орієнтовано на задоволення вимог, які висувають до одягу батьки дитини, але вони не завжди враховують візуальне сприйняття одягу дитиною.

Відомо, що колір одягу для більшості споживачів, як естетичний показник превалює над іншими групами показників якості та впливає на емоційно-чуттєві переживання [1]. Особливо таке притаманне дитячому організму, коли фізіологічні вікові зміни супроводжуються змінами психологічно-емоційного стану та розвитку особистісної ідентичності дитини.

Вікова періодизація є умовним поділом цілісного життєвого циклу на вікові періоди, що вимірюються роками. Відомо, що розвиток дитини відбувається за кілька періодів, які послідовно змінюють один одного. Цей процес є обов'язковим і передбачуваним. Тому більш детальний аналіз особливостей психо-фізіологічного розвитку дитини у певному віці дозволить отримати рекомендації щодо предмету допроектних досліджень, за результатами яких можна отримати об'єктивну інформацію стосовно орієнтованого візуального образу, який повинен бути основою для створення колекцій конкурентоспроможного дитячого одягу.

Віковий період — відрізок життя індивіда, який досягає певного ступеня розвитку і має характерні, відносно стійкі якісні особливості.

У межах періоду відбуваються кількісні та якісні зміни психіки, що дає змогу виділити певні стадії, які послідовно змінюють одна одну. Тобто розвиток психіки людини має періодичний і стадійний характер.

Визначення періодів, стадій, фаз психічного розвитку особистості необхідне для використання в повному обсязі можливостей дитини на кожному віковому етапі. Критеріями їх визначення є системні суттєві якісні ознаки — психічні й соціальні зміни на певному етапі життя дитини.

На сучасному етапі розвитку педагогіки існують різні підходи до визначення вікової періодизації: за психолого-педагогічними критеріями, що враховують характерні для кожного віку рівень розвитку, зміст і форми основної діяльності, відповідний їй рівень свідомості й самосвідомості особистості. Природною основою вікових особливостей розвитку є анатомо-фізіологічне дозрівання організму та центральної нервової системи.

Цілком обґрунтовано вважається вікова періодизація В. Крутецького: новонароджений (до 10 днів); немовля (до року); ранній дитячий вік (1—3 роки); переддошкільний період (3—5 років); дошкільний (5—6(7) років); молодший шкільний (6(7)—11); підлітковий (11 — 15 років); вік старшокласників (15—18 років).

За такими методологічними засадами було проведено дослідження щодо визначення композиційно-кольорографічного вирішення комплектів дитячого одягу для ролерів.

В результаті проведених допроектних досліджень було встановлено, що більшість дітей починає кататися на роликах у віці 4 – 5 років (переддошкільний віковий період), коли особливості психофізичного розвитку дітей дошкільного віку зумовлюють їх бажання ідентифікувати себе зі значимими людьми або героями фільмів, мультфільмів тощо.

Незаперечним є той факт, що сучасні діти постійно знаходяться під впливом сучасних мультимедіа, вони легко створюють в уяві образ, який потім наслідують у реальному житті переносячи його особливі характеристики на свою поведінку, одяг та ігри. Очевидно, що найбільш вдалою формою забезпечення вимог вікових психоемоційних особливостей дітей дошкільного віку може бути цілісне образно-композиційне рішення дитячого одягу розроблене на основі асоціацій з мультиплікаційними та ігровими образами [2].

В якості матеріалу дослідження були відібрані популярні багатосерійні мультфільми, герої яких, мають здатність до трансформації. Список мультиків з героями-трансформерами, що найчастіше переглядаються дітьми молодшого дошкільного віку, був отриманий у результаті проведення анкетування батьків. Найбільш популярні мультфільми зазначені у таблиці з основною колірною гамою зображень головних героїв.

В результаті дослідження була визначена актуальна колористична гама багатофункціонального костюму дитячого одягу для ролерів, а саме поєднання основних кольорів синього та червоного з оздоблювальними вставками темно-синього та яскраво-червоного кольорів.

Таблиця. Колористична характеристика зображень головних героїв мультиплікаційних фільмах, які є найбільш популярними серед дітей дошкільної вікової групи

кольори мультфільми	чорний	білий	жовтий	помаранчевий	червоний	синій	зелений	фіолетовий	коричневий	рожевий	блакитний	бірюзовий
«Робокар Полі»		+		+	+	+	+					
«Герої в масках»	+				+	+	+					
«Фіксики»			+	+	+	+	+	+	+	+	+	
«Трансформери»	+	+	+	+	+	+	+					+
Всього	2	2	2	3	4	4	4	1	1	1	1	1

Але тільки композиційно-кольорографічне вирішення дитячого одягу не робить образ цілісно завершеним та таким, який повністю відповідає образу героїв мультиків приведених в таблиці. Основною їх характеристикою є здатність трансформуватися змінюючи форму шляхом перестановки модульних елементів.

Застосування принципів трансформації при проектуванні дитячого одягу для занять ролер спортом дозволило задовольнити не тільки ергономічні вимоги, а й доповнити проектний образ створюючи тим самим композиційну цілісність.

Трансформівні елементи дитячого одягу для ролерів за функціональним призначенням розподіляються на дві групи: ті, що здатні утримувати демпферні матеріали, які мають захищати тіло дитини від удару внаслідок падіння; ті, що здатні забезпечити міжрозмірну трансформацію.

Для вибору раціонального конструктивного устрою трансформуючих елементів досліджено існуючі конструктивно-технологічні рішення в одязі з аналогічними функціями, проведено систематизацію (рис. 1) їх властивостей та оцінено можливість їх використання у конструкції дитячого одягу для ролерів методом експертної оцінки.

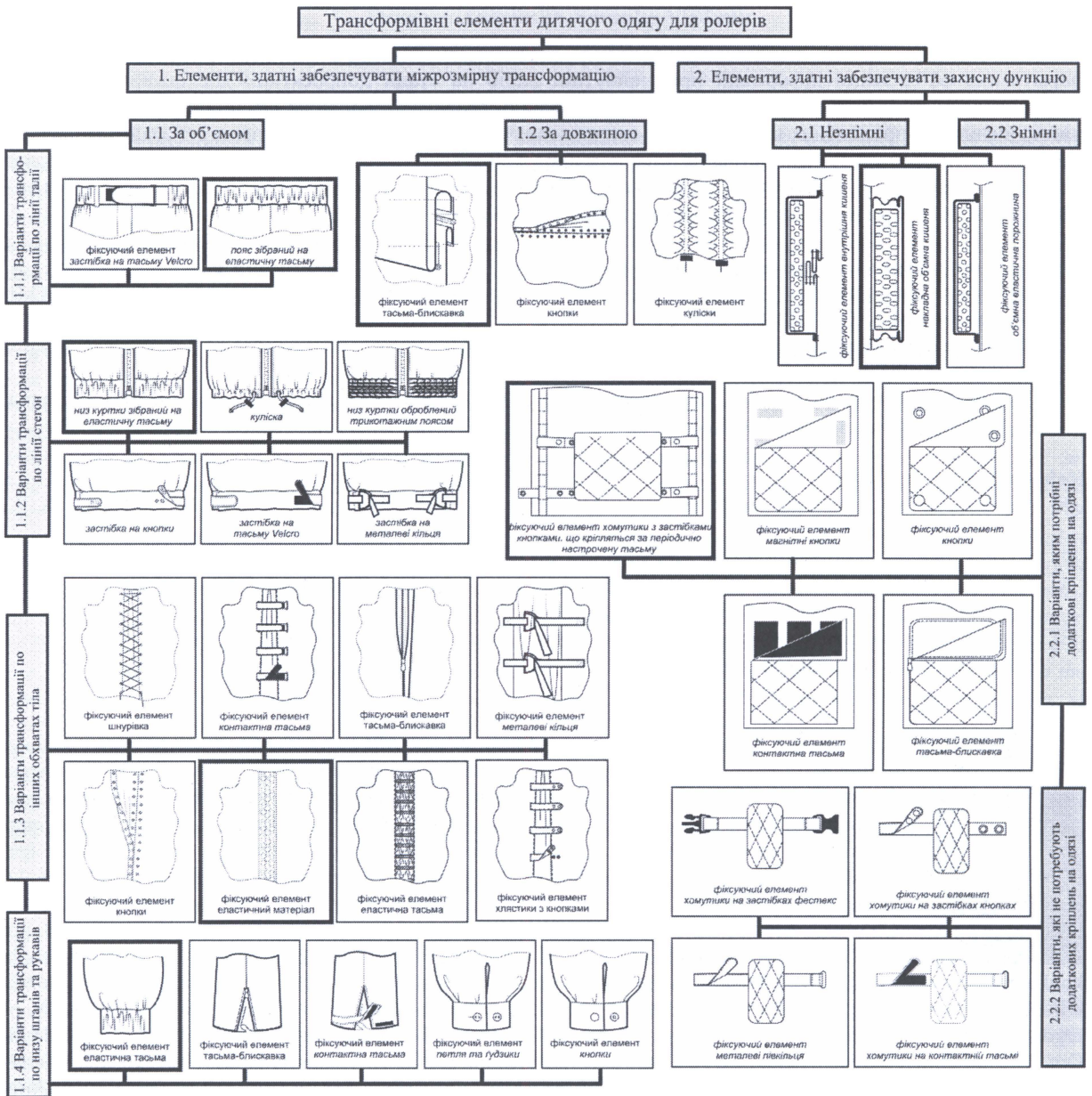

Рис. 1. Матриця трансформівних елементів, що забезпечують різні функціональні можливості одягу

На підставі проведених досліджень розроблено художньо-проектне вирішення дитячого багатофункціонального костюма для ролерів (рис. 2) [3].

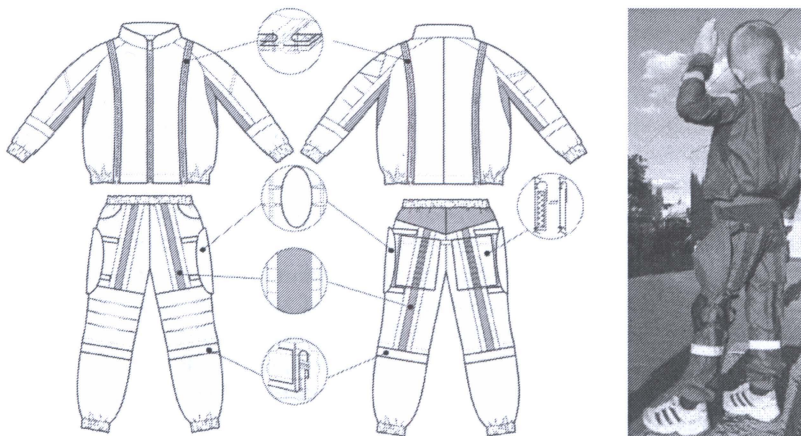

Рис. 2. Конструкторсько-технологічні та компоувально-кольорографічні вирішення дитячого багатофункціонального костюма ролерів

3. Висновки

Аналіз процесу проектування дитячого одягу дозволив виявити проблемні аспекти, які стосуються формування об'єктивної інформації про майбутній виріб на стадії допроектних досліджень. Авторами запропоновано проводити додаткові дослідження екранно-ігрового середовища дітей певної вікової групи з метою виявлення прихованих потреб маленьких споживачів та формування орієнтовного візуального образу одягу, який проектується. Застосування такого підходу до проектування дитячого одягу для занять ролер спортом дозволило отримати оригінальне конструкторсько-технологічне та компанувально-кольорографічне вирішення багатofункціонального костюма ролерів.

Список використаних джерел та літератури

- [1] Розробка колекцій одягу: навч. посібник / [А. М. Малинська, К. Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко]. – К. : ПП НВЦ "Профі", 2014. - 140 с.
- [2] Влияние мультипликационных фильмов агрессивного содержания на поведение детей дошкольного возраста / [Н. И. Алешкин, И. А. Шукина]. - СПДЖ. - 2002. - №16-17. - С.56-61
- [3] Дитячий костюм з захисними накладками: пат. 35864 Україна: МКПЗ 02-02. № s201701252; заявл. 11.07.2017; опубл. 11.12.2017, Бюл. № 23

References

- [1] *Rozrobka koleksii odiahu: navch. posibnyk (The clothes collections designing)* / [A. M. Malynska, K. L. Pashkevych, M. R. Smyrnova, O. V. Kolosnichenko]. K.: PP NVTs "Profi", 2014. 140 p.
- [2] *Vliyanie multiplikatsionnykh filmov agressivnogo sodyержaniya na povyedenie dyetyey doshkolnogo vozrasta (The effect of animated films of aggressive content on the behavior of preschool children)* / [Alyeshkin N. I., Shchyukina I. A.]. - SPZh, - 2002. - №16-17. - P. 56-61.
- [3] *Dytiachyi kostium z zachysnyimi nakladkami (Children's suit with protective paddings):* pat. 35864 Ukraine: MKPZ 02-02 № s201701252; zaiavl. 11.07.2017; opubl. 11.12.2017, Biul. № 23/

Omelchenko Hanna - PhD, associate professor, department of ergonomics and fashion designing, Kyiv National University of Technologies and Design, 2, Nemyrovycha-Danchenka Street, Kyiv, Ukraine, 01011, *e-mail*: annomelchenko@gmail.com. **Where and when she graduated:** Kyiv National University of Technologies and Design, 2014. **Professional orientation or specialization:** clothing design, clothing technology, ergonomic design, transformation methods, graphic design. **The most relevant publication outputs:** 1. Omelchenko G.V., Kolosnichenko M.V., Donchenko S.V., Pashkevich K. L. The Process of Designing the Children's Clothes for Trainings on Roller-Skates. *Fibres And Textiles*. 2016. Vol. 23, № 4. pp. 21-26., 2. Omelchenko H. V., Kolosnichenko M. V., Donchenko S. V. (2017). Pidvyshchennia konkurentospromozhnosti dytiachoho odiahu dlia roleriv- pochatkivtsiv shliakhom zastosuvannia metodu erhonomichnogo dyzainu [The rise of marketability of children's apparel for roller skater newcomers by means of ergonomic design method]. *Teoriia ta praktyka dyzainu. Theory and practice of design*, 2017. Vol. 11. P. 75-84, 3. Omelchenko H. V., Kolosnichenko M.V. Konstruktyvno-tekhnologichne rishennia dytiachoho odiagu dlia roleriv-pochatkivtsiv (Structural and technological solution of children's clothes for start-up roller skaters). *Naukovi rozrobky molodi na suchasnomu etapi: tezy dopovidei XVI vseukrainskoi naukovo konferentsii molodykh vchenykh ta studentiv (27-28 kvitnia 2017, Kyiv)*. K:KNUTD, 2017. P 111-112.

Donchenko Svitlana - PhD, associate professor, Technology and Design of Sewing Products Department, Kyiv National University of Technologies and Design, 2, Nemyrovycha-Danchenka Street, Kyiv, Ukraine, 01011, *e-mail*: donchenko.sv@knutd.com.ua. **Where and when she graduated:** Kyiv Technological Institute of Light Industry (KTILI), 1994. **Professional orientation or specialization:** clothing design, garment production, clothing technology, heat shielding clothing, special clothes. **The most relevant publication outputs:** 1. Omelchenko H. V., Donchenko S. V. Elastychni komirchasti materialy v teplozakhysnykh prokladkakh dlya odiahu (Elastic cellular polymeric materials in clothing's heat shielding linings). *Zbirnyk materialiv II mizhnarodnoi naukovo konferentsii tekstyl'nykh ta feshn tekhnologii KyivTex&Fashion (1-2 lystopada 2018, m. Kyiv)*. Kyiv: KNUTD, 2018. P. 9-13., 2. Tsybalyk N. A., Donchenko S. V. Faktory vyrobnychoho seredovyshia shcho vplyvaiut na zvarykiv sudobudivnykh pidpryemstv (Factors of the production environment which affect the welders of shipbuilding enterprises). *Aktualni pytannia energozberezhennia yak vymoga bezpeky zhyttyeiediialnosti: naukovo-tekhnichnyi zbirnyk za materialamy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, m. Kyiv: Osnova, 2018. P.409-415.* 3. Melchenko G. V., Kolosnichenko M. V., Donchenko S. V., Pashkevich K. L. The Process of Designing the Children's Clothes for Trainings on Roller-Skates. *Fibres And Textiles*. 2016. Vol. 23, № 4. pp. 21-26.

